

Stichting Van Loon

Toelichting bij de verkorte jaarrekening 2025

Profiel Stichting Van Loon

Stichting Van Loon, naar buiten toe optredend onder de naam Museum Van Loon, exploiteert een historisch huis aan de Keizersgracht 672 te Amsterdam.

Doelstelling

Stichting Van Loon heeft als doel het in stand houden van het monumentale grachtenhuis aan de Keizersgracht 672, met bijbehorende tuin en koetshuis. Hieronder is begrepen het beheren en tentoonstellen van voorwerpen van kunst en wetenschap, waaronder de eigen collectie. Een en ander is in meer detail omschreven in de statuten van de stichting d.d. 26 november 2019, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel (41201209).

Missie, visie en kernactiviteiten

In zijn Ondernemingsplan 2025-2028 heeft het museum missie, visie en kernactiviteiten verwoord:

Missie

Museum Van Loon inspireert, informeert en verrijkt een divers (inter)nationaal publiek met alles dat er te zien en ervaren is in en rond het historische huismuseum aan de Keizersgracht 672 in Amsterdam.

Visie

Wij geloven dat door inzicht in en gebruikmaking van het verleden, we werelden in het nu en de toekomst samen kunnen brengen. Daarbij willen we maatschappelijke doelen dienen die aansluiten bij het museum.

Kernactiviteiten

Museum Van Loon behoudt en beheert huis, tuin, koetshuis & vaste collectie en maakt deze jaarrond toegankelijk voor een breed publiek. We verrichten onderzoek naar de collectie en breiden deze uit. We maken tentoonstellingen binnen de programmaliijnen *Ruimte delen, stad maken* (participatieve tentoonstellingen met, door en voor de stad), *Het persoonlijke universeel* (het verbinden van een 'Van Loon'-verhaal aan de grote geschiedenis), en *Oog voor esthetiek* (schoonheid met kracht en betekenis). We verschaffen up-to-date (digitale) publieksinformatie en maken educatieve programma's voor primair onderwijs en MBO en zijn daarin zo toegankelijk mogelijk. Cultuurparticipatie is vast onderdeel van onze werkwijze, net als het organiseren van diverse publieksevenementen door het jaar heen. Voor een nieuwe generatie (museum)professionals verzorgen we programma's voor talentontwikkeling. We doen dit alles in een ecosysteem van (vaste) partners.

Juridische en organisatiestructuur

Museum Van Loon is een stichting met ANBI-status (RSIN 0030.23.114) en een Raad van Toezicht-model. De organisatie wordt geleid door een directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder stuurt alle afdelingen rechtstreeks aan: Conservator, Educatie, Programmering, Operations, Development & Relatiebeheer, Financiën & HR en Marketing & Communicatie. De afdeling Behoud & Beheer werkt onder supervisie van de Conservator. Het publieksteam, de shiftleader en de schoonmaker werken onder leiding van de Manager Operations. Op onregelmatige basis is 1 vrijwilliger aan het museum betrokken, die zich onder leiding van de Conservator o.a. bezighoudt met de bibliotheek van het museum.

Bij voorgenomen onttrekkingen uit Bestemmingsfonds I wordt samengewerkt met Stichting Maurits Nanning (SMN). Het bestemmingsfonds is gevormd door het verschaffen van een perpetuele lening door museumoprichter Maurits Nanning van Loon. Het nominale leenbedrag is in een effectenportefeuille belegd; gerealiseerde koerswinsten voeden het bestemmingsfonds. In het uiterste geval van opheffing van Stichting Van Loon dient de stichting het nominale leenbedrag (plus koerswinsten minus onttrekkingen) terug te betalen. Door geldgever is bepaald dat onttrekkingen slechts gedaan kunnen worden voor investeringen in pand en collectie. Voor potentiële onttrekkingen doet de directeur-bestuurder voorstellen aan de Raad van Toezicht, die inhoudelijk en financieel toetst en beslist. Stichting

Maurits Nanning verricht een extra inhoudelijke toetsing voordat tot daadwerkelijke onttrekking wordt overgegaan. SMN beschikt niet over vermogen. Het bestuur bestaat uit Philippa van Loon (erfgenaam jegens wie Stichting Van Loon schuldenaar is), één lid uit de RvT van Stichting Van Loon (2025: Jop Ubbens) en een onafhankelijk lid (2025: dhr. J. Stimm).

SMN is géén gelieerd rechtspersoon in de zin van artikel 1.1. sub i van de Regeling Vierjarige Subsidies Kunstenplan 2025-2028 aangezien SMN geen zeggenschap heeft over Stichting Van Loon, noch op het bepalen van het beleid noch over de financiën van Stichting Van Loon.

Algemeen beeld

In 2025 bereikte het museum 56.661 bezoekers en deelnemers aan activiteiten. Dat is een groei van +2,6% ten opzichte van 2024 (55.200) en een voortzetting van de stijging die ook van 2023 op 2024 werd behaald (+2,2%). Afgezet tegen de cijfers van de Amsterdamse bezoekerseconomie – in april '26 publiceerde Amsterdam & partners het rapport *Bezoekeraantallen musea – Jaarrapportage 2023-2025* – ontstaat een beeld waarbij Museum Van Loon er positief uitspringt. Waar bezoeken aan Amsterdamse musea in de periode 2023 t/m 2025 in totaal daalden met -2,7%, haalde Museum Van Loon tegen deze ontwikkeling in +5,2%. We zien dit als resultaat van onze inspanningen om met onze kernactiviteiten een bestaand en nieuw divers publiek te mobiliseren.

Tegelijkertijd duiden de marktcijfers op een bredere ontwikkeling waar ook Museum Van Loon de consequenties van ondervindt: bezochten in het laatste pre-covid jaar 2019 nog zo'n 13,7 miljoen mensen de Amsterdamse musea, in 2025 blijft dat steken op 11 miljoen (2024: 10,9 mln. 2023: 11,4 mln.). De conclusie is helder: na covid is de Amsterdamse bezoekersmarkt structureel voor 20% verdampt. Terwijl we in 2023 – het eerste post-covid jaar en het jaar waarin we de meerjarenbegroting 2025-2028 maakten – redelijkerwijs uitgingen van een markt die zou opklimmen naar het oude niveau. Deze *mismatch* – die voor de hele sector geldt – is een bepalende factor geweest voor onze bedrijfsvoering en ons activiteitenplan in 2025 (en verder).

Financieel en bedrijfsvoering

Algemeen

De majeure factoren die de inkomsten in 2025 hebben bepaald zijn hierboven aan de orde geweest. De totale baten zijn gedaald met -28%. We hebben, hierop anticiperend en meebewegend, ons kostenniveau met -22% substantieel kunnen bijstellen. Aangezien beheerslasten – met structurele lasten als salarissen en gebouwen – minder wendbaar zijn dan activiteitenlasten, zien we bij de eerste een daling van -17%, bij de tweede een daling van -26%. Het exploitatieresultaat van -€93k ontstond voor het leeuwendeel uit een gepland tekort en is voor het restant te koppelen aan twee specifieke eenmalige factoren.

Resultaat en bestemming

Het exploitatieresultaat vóór bestemming betreft -€93k. Dit betreft voor het overgrote deel een gepland tekort:

- Voor een bedrag van €16k worden collectiegerelateerde kosten in de winst- en verliesrekening gedekt door een onttrekking bestemmingsfondsen, welke via de resultaatbestemming loopt.
- Dat geldt ook voor €50k aan additionele dekking uit de AFK Kunstenplansubsidie: conform meerjarenaanvraag wordt de totaal toegekende subsidie ongelijk over de vier subsidiejaren ingezet. Het daadwerkelijk in 2025 ontvangen subsidiebedrag van €313k is verantwoord onder opbrengsten. Positieve en negatieve verschillen ten opzichte van ontvangen jaarbedragen worden via de Bestemmingsreserve AFK verwerkt. Voor 2025 betreft dat een bedrag van €50k. Aan het einde van de vier subsidiejaren staat de Bestemmingsreserve AFK op 0.
- Tevens is besloten om, vanwege een verslechterd fondsen- en subsidieklimaat, €20k aan geactiveerde ontwikkelkosten voor toekomstige tentoonstellingen – waar naar verwachting geen economische voordelen meer tegenover zullen staan – te laten vrijvallen.

Het ongeplande tekort betreft een naheffing van €16k door de energieleverancier.

Een en ander betekent dat de onttrekking aan de Algemene reserve over 2025 van -€27k slechts het gevolg is van een bewuste vrijval ontwikkelkosten en de eenmalige onverwachte naheffing. Zonder die twee factoren was er sprake geweest van een toevoeging van +€9k.

Voor wat betreft 2026 geldt, dat de in 2025 opgedane inzichten en doorgevoerde wijzigingen in de kostenstructuur de basis vormen van een realistische begroting van €1,7mln, die uitgaat van 53.000 bezoekers en conform meerjarenbegroting koerst op een nulresultaat.

TEAMFORMATIE

Het aantal FTEs in 2025 in de jaarrekening bedraagt 12,1. Om een goede vergelijking te maken met de begrote formatie van 12,7 fte dient een aantal correcties toegepast te worden:

- Tijdens *Flourish* draaiden we met extra bezetting in de publieksdienst vanwege bruikleenvoorwaarden. Deze fte's (1,3) waren als projectbezetting niet in de begrote formatie opgenomen.
- In 2025 draaiden we de Open Tuinen Dagen met 0,3 méér tijdelijke krachten ten opzichte van begroot.
- Op freelance basis konden we in 2025 een Medewerker Development (0,5) en Conservator (0,1) toevoegen.

Toekomst

Per 1 januari 2025 werd Museum Van Loon in het Amsterdamse Kunstenplan opgenomen. Een prestatie van jewelste en een erkenning voor de investeringen in collectie, programmering, team, stad en samenleving die we de jaren ervoor hebben gedaan. Wij gaan door op die ingeslagen weg. Met alles wat hierboven is geschreven moge duidelijk zijn dat wij extra verguld zijn met de buffer die de Meerjarensubsidie oplevert om de veranderende omstandigheden het hoofd te bieden.

In het eerste kwartaal van 2026 trok Museum Van Loon -1% minder bezoekers dan hetzelfde kwartaal in 2025. Dit is weliswaar 'positiever' dan het voorlopige marktcijfer van -5% en het is minder dan de -5% waarop wij onze begroting voor heel 2026 hebben ingesteld, maar: het is een blijft een daling, geen stijging. We plaatsen het in de ontwikkelingen hierboven geschetst en gaan door met het ontwikkelen van onze strategische plannen rondom blockbusters en het onderzoeken van investeringsmogelijkheden in strategische personeelsontwikkeling; aanscherping van de organisatiestructuur behoort daarbij tot de mogelijkheden.

In 2026 zullen de laatste verantwoordingen voor *Flourish* ingediend worden. Dat betreft een bedrag van ca. €240k (waarvan ca. €190k als voorschot reeds uitgekeerd). In Q2 werd ook de subsidie uit 2023 van VSBfonds (€75k) succesvol verantwoord. In Q3 verwachten wij het eindrapport van een BTW-scan die wij lieten verrichten.

Op grond van de financiële positie van Stichting Van Loon per balansdatum gaat het bestuur uit van een duurzame continuïteit van de bedrijfsvoering.

Gijs Schunselaar
Directeur-bestuurder